

ת"פ 20-01-67104

במני כב' השופטים פרידמן-פלדמן, בר-עם ושחם

בבית המשפט המחוזי

בירושלים

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טל': 073-3924600, פקס': 03-5163093

המאשימה:

- 3 ד -

1. בנימין נתניהו

באמצעות עו"ד עמית תדד, ישראל וולנרמן וטעה מילשטיין
מר' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב
טל': 03-5333313; פקס': 03-5333314

2. שאול אלוביץ'

3. אריס אלוביץ'

באמצעות עו"ד זיק תן, שי אילון, נעה פירר, ושניר כלימי
מר' ויצמן 2, תל אביב
טל': 03-6932077; פקס': 03-9632082

4. ארנון מוזס

באמצעות עו"ד שרון קליינמן ואח'
רח' תובל 40, רמת גן 5252247
טל': 03-6120011; פקס': 03-6121100

הנאשמים:

בקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב 1982

בהמשך לחחלטת בית המשפט הנכבד במהלך הדיון שהתקיים ביום 5.5.2025 מתכבדים הנאשמים 2-3 (להלן: "**המבקשים**") להגיש בקשתם כדלקמן:

עניינה של בקשה זו בשלושה מסמכים אשר חשיפתם התבקשה בשלב מוקדם מאוד של החליק, עוד טרם ניהול שלב החוכחות והדברים שהתבררו בגדרו. בית משפט נכבד זה קבע אז, בהתאם לעמדת התביעה, שאין לחשוף אותן לחגנה בהיותן 'תרשומות פנימיות'. במסגרת ערר שהוגש על החלטה זו, זרחה גם בית המשפט העליון את הבקשה.

כידוע, תרשומות פנימיות אינן 'תיבת קסם' הסותמת את חגולל על האפשרות לפיה מדובר בחומר חקירה. הכלל הוא, שתרשומות פנימיות אינן חומר חקירה אלא אם היא מכילה מידע שהוא רלבנטי לבידור שאלה במשפט או כל פרט אחר שיכול לסייע להגנת הנאשם.

נוכח הדברים שהתחדדו והתבררו במהלך דיוני החוכחות, מתבקש בית המשפט הנכבד לשוב ולבחון את התרשומות וככל שיש בהן מידע שיש בו לחוסף ולשפוך אור על שאלת הסטטוס של עד התביעה אילן ישועה, לחורות למאשימה לגלות להגנה.

מדובר בשאלה חשובה שדורשת בירור כדבעי: כידוע, באף אחת מחקירותיו הרבות ברשות נייע ובמשטרה, לא הועמד ישועה על זכויותיו והוא לא נחקר כחשוד תחת אזהרה. זאת, על אף מעורבותו בביצוע המעשים אשר לשיטת המאשימה עולים כדי ביצוע עבירה בגינה העמידה לדין את המבקשים.

בחקירותיו שהוגשו כולן, הוא העיד במפורש על האינטרסים האישיים הברורים שלו בביצועם של אותם מעשים ואף קשר בין חקישות שהופנו אליו להתערבות בסיקור באתר וואלה ויוזמות שלו להתערבות בסיקור, לבין אינטרסים של וואלה, של קבוצת בזק ושלו באופן אישי.

על רקע זה נודעת חשיבות ברורה לבירור יסודי וממצח של השאלה האם מדובר בעד רגיל שמעולם לא היה חשוד בביצוע עבירה; שמא בעד מדינה שהוחלט מראש שלא להעמידו לדין ולא להזהירו על מנת שלא לפגוע ביכולת לגבות ממנו גרסת כנגד החשודים האחרים; או אולי בחשוד שהוחלט מסיבה כלשהי אחרת שלא לחקור אותו באזהרה.

לצורך זה נדרשת התגנה ונדרש בית המשפט הנכבד למסמכים מזמן אמת שיתרמו להבנת התמונה המלאה: מה בדיוק הוחלט בעניין מעמדו של ישועה; על יסוד איזה נימוקים בדיוק הושתתה החלטה; מתי התקבלה החלטה ומי קיבל אותה. רק כך ניתן יהיה לבחון כדבעי את מצב הדברים המדויק ולאפשר להגנה לטעון את טענותיה.

בירור המדויק של שאלות אלה נחוץ לחקר האמת ולהבטחת זכותם של המבקשים להליך הוגן: הן במישור המהותי בשאלת השתכללותם של המעשים המיוחסים לנאשמים כדי עבירה; הן במישור הערכת מהימנות ומשקל עדויות, בגדר זה גם בחיבת הראייתית הפורמאלי (קבילות או פסילת ראיות); והן במישור טענת הנאשמים לאכיפה סלקטיבית (בית משפט נכבד זה דחה לסיכומים את הדיון בטענת המבקשת שהועלתה כבר בפניו ואשר חלק מרכזי בה נוגע לאפליה שננקטה כלפיו בהעמדתה לדין לעומת עניינו של ישועה).

כאמור, גם בית משפט נכבד זה וגם בית המשפט העליון הנכבד דחו את בקשת ההגנה לעיין במסמכים. אולם היה זה לפני תקופת ארוכה בת 5 שנים, בשלב בוסרי ובטרם השתנו הנסיבות נוכח חיריעה הראייתית שנפרשה בפני בית המשפט מאז. עתה בשלה העת לבחון החלטה זו מחדש.

המסמכים שגילויים מתבקש

1. אלה שלושת המסמכים אשר בדיקתם מתבקשת (להלן: **המסמכים**):

מס'	כותרת המסמך	מס' ביקוד מסמך	סיווג מסמך
1.	זיכרון דברים ציפי גז מיום 6.2.18 "סטטוס אילן ישועה"	4191	פנימי- לא יימסר
2.	זיכרון דברים ציפי גז מיום 4.1.18 "חקירות אילן ישועה סטטוס"	4195	פנימי- לא יימסר
3.	זיכרון דברים ציפי גז מיום 8.2.18 "תיעוד ושיבה פנימית בנוגע לאילן ישועה"	מס' זיהוי 1137310	פנימי- לא יימסר

השתלשלות העניינים הרלוונטית

2. ביום 13.9.2020 חגישו הנאשמים בקשה לעיון בחומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי התשמ"ב - 1982.
3. פרק ד3 לבקשה עסק ב"מסמכים הנוגעים לעד אילן ישועה". במסגרת פרק זה, עמדו הנאשמים על חשיבותו של העד ישועה ועל כך שעניין מעמדו לוט בערפל תוך שהם מפנים לשאלות חשובות העולות בעניינו, למשל: מי שקל והחליט שלא לחקור את העד כחשוד ולהעמידו על זכויותיו ומה היו חטעמים לכך.
4. כך נכתב בסעיפים 81-83 לבקשה:

81. תמימות אלה, הקשורות במעמדו של העד, לא התעררו בליבם של המבקשים בלבד. הן העסיקו את רשויות האכיפה והתביעה. כך הדעת נותנת וכך עולה גם משני מזכרים שלא נמסרו להגנה בתואנה שמדובר בחומר "פנימי", שכותרתם "סטטוס אילן ישועה" ו"חקירת אילן ישועה" (ברקודים מסי 4191, 4195); ובמזכר נוסף "תיעוד תשיבה פנימית בנוגע לאילן ישועה" (מסי 1137310).

רשימת המסמכים המבוקשים מצ"ב מסומנת נספח ז' לבקשה.

82. אמילו אם ברגיל חלקם של מסמכים אלה, כמו כל תיעוד אחר הנוגע להחלטה הפנימית בדבר הסטטוס של אילן ישועה, היו נחשבים למסמכים "פנימיים", הרי שבשל בחינה מהותית של הרלבנטיות שלהם להגנה, המסקנה היא שמדובר בחומר חקירה שצריך להימסר לעיונה.

83. מעמדו חסר התקדים של ישועה מחייב גילוי רחב של מסמכים ותיעוד כל חקשור בתחלטותיה בעניין מצדה של המשיבה.

5. ביום 21.10.2020 ניתן מענה המאשימה לבקשה. בסעיפים 169-170 לתגובתה התייחסה המאשימה לבקשה לגילוי המסמכים:

בקשה לקבלת תיעוד החלטות פנימיות ואישורים הנוגעים לחקירתו של אילן ישועה (נספח ז')
לבקשת נאשמים 2-3 וסעיף 90 לבקשת נאשם 1)

169. בנספח ז' לבקשת נאשמים 2-3 ובסעיף 90 לבקשת נאשם 1 מבקשים הנאשמים לקבל כל תיעוד הנוגע להחלטות הפנימיות של רשויות החקירה והפרקליטות בנוגע למעמדו של ישועה בחקירה, ובנוגע לאישורים שונים שלטענת הנאשמים היו צריכים להתקבל במסגרת חקירתו. המדובר ב**תרשומות פנימיות** מובחנות, שבעניין פירטה המאשימה את טיעוניה בחלק המשפטי, בפרק ה' לעיל.

170. כמפורט שם, דיונים פנימיים בין רשויות החקירה לבין גורמי הפרקליטות והיועץ המשפטי לממשלה הם ככלל "רלוונטיים" לפעולות החקירה שבוצעו בתיק ולפעולות חקירה מתוכננות. ככאלה, הם מצויים בגדרה של "תרשומת פנימית", המוחרגת מ"חומר החקירה". אין צורך לומר, כי המידע בדבר מעמדו של ישועה כעד שלא נחקר באזהרה גלוי ומוכר לנאשמים, והם חופשיים לטעון כל טענה הנובעת לשיטתם ממעמד זה.

6. לשיטת המאשימה, כעולה מתגובתה, זי בכך שמסמכים אלה הוכתרו בכותרות שונות חנושאות אופי של תרשומת פנימית כדי לחביא למסקנה כי לא קמו לח חובה להעביר מסמכים אלה לעיון ההגנה. הוסיפה המאשימה וטענה כי מעמדו של ישועה כעד שלא נחקר באזהרה - גלוי וידוע וכי הנאשמים חופשיים לטעון כל טענה הנובעת ממעמד זה.

7. ביום 15.11.2020 התקיים דיון בבקשה; ביום 17.11.2020 הוסיפו המבקשים מענה קצר מטעמם לתגובת המאשימה שניתנה במהלך הדיון.

8. במסגרת המענה שניתן על ידי המבקשת נטען:

2. לעניין מעמדו של עד התביעה, אילן ישועה (להלן: ישועה): במהלך הדיון הצהירה באת כוח המאשימה כי לישועה לא ניתנה הבטחה ולא סוכס אותו דבר בכל הנוגע לחקירתו, גם לא במסגרת שית עם באי כוחו. עוד הובהר, כי לא התקיים שית בין נציגי רשויות האכיפה (התביעה לבין באי כוחו של ישועה מעבר לשיח הנוכח ברשימת החומר שנאסף (עמוד 80 ש' 27; עמוד 87 ש' 9).
- בהקשר זה יובהר כי לפי הידוע לח"מ הקשר עם בייכ של ישועה הנוכח ברשימת החומר כולל: הודעת ע"י לשם מיום 25.2.2018 וזימונו לחקירה (ברקוד 4276, 496); הודעת ע"י גרסטל רוסשילד מיום 25.2.2018 וזימונה לחקירה (ברקוד 495); מזכר מיום 23.1.2018 שיתח בין ע"י שחם שביט לבין ע"י רוזובסקי; מזכר מיום 8.2.2018 שיתח בין ע"י שחם שביט לבין ע"י רוזובסקי.
- לפי הצהרת המאשימה מעבר למגעים אלה, לא היה לאף גורם מרשות האכיפה, או התביעה קשר עם באי כוחו של ישועה.
3. משהובהר כאמור הרי שהח"מ מקבלת את הצהרת המאשימה כמענה לבקשתה לקבל פירוט חממים שחתקיימו עם באי כוחו של ישועה.
4. עוד הצהירה באת כוח המאשימה כי חטעמים המצדיקים, לשיטת המאשימה, את אי חקירתו של ישועה בחשוד בשוטה מגאשמים 2 ו-3 הם: טענתה לפיה נאשמים 2 ו-3 בכירים ממנו, היוזמים, ומי שהעלימו את הטלפונים שלהם (עמוד 81 ש' 27-28).
5. הצהרות אלה מבססות את בקשת גבי אלוביץ' לקבל את המסמכים הנוכחים בנספח ז' שעניינם בחינת מעמדו של ישועה במהלך החקירה. הן משקפות את התובנה לפיה איריס אלוביץ' זכאית לדעת מה הם טעמיה של המאשימה לכן שישועה לא הוזהר ולא נחקר בחשוד. מכיוון שאין חולק על העמדה העקרונית, ברור שחתשוב הוא שיקוליה של המאשימה בזמן אמת לעניין מעמדו של ישועה, ולא רק כיצד היא מסבירה את עמדתה בדיעבד. בדיוק לשם כך יש להעביר לנאשמים את המסמכים הנוכחים בנספח ז' לבקשה המשקפים את שיקוליה של המאשימה בסוגיה, בזמן אמת.
6. כפי שהבהירה המאשימה לאחר החקירה הראשונה "המדינה עשתה חושבים והחליטה לא להזהיר אותו בחקירה הבאה" (עמוד 76 ש' 7-6). ואכן מסמך מס' 2 בטבלה בנספח ז' לבקשה תואם מבחינת מועד עריכתו לפרק הזמן שבין חקירתו הראשונה של ישועה לשניה. נוסף, שמכותרת המסמכים הנוכחים בנספח ז' שלה שהמאשימה יעשתה חושבים" לפחות עור פעמיים במהלך החקירה. גם לפני חקירתו השביעית של ישועה ושוב לפני חקירתו השמינית. ריבוי העיסוק בנושא שאין חולק על הרלבנטיות שלו לנאשמים, שעה שאין חולק שמהותית הם זכאים לדעת מה הטעמים בגינם הוחלט כפי שהוחלט - מחזק את הטעמים למסירת המסמכים האמורים להגנה.

9. ביום 1.12.2020 החליט בית המשפט הנכבד בבקשה. במסגרת החלטתה לא ניתנה התייחסות קונקרטית לבקשה לקבל את המסמכים, אולם בסעיף 6 סיפא לחלטתה נקבע כי: "לגבי שאר החומרים, לא מצאנו הצדקה לחזרת על מסירתם, בין בהיותם מסמכים פנימיים, לרבות מסמכים בעלי אופי טכני, אשר אינם מכילים מידע גולמי כאמור; בין בהיותם טיוטות שאינן מכילות מידע כאמור; ובין נוכח הצהרות המדינה כי החומרים נמסרו לידי ההגנה".

10. עוד באותו היום עתרו המבקשים לקבלת החלטת משלימה.

11. בין הנושאים שהועלו בבקשה המשלימה, היה נושא המסמכים הקשורים במעמדו של העד ישועה. כך בסעיף 8א לבקשה:

8. הבקשות המוחרזות שהועלו בבקשה, ונתנו ללא החלטה על אף שמקו בהרחבה בעל-פה ובכתב חס:

א. מזכרים ומסמכים הנוגעים לקביעת מעמדו של עד התביעה המרכזי אילן ישועה. פירוט הטעמים בסעיפים 72-81 בצירוף מספר ז' לבקשה; בפרוטוקול הדיון בעמוד 75 שורה 17 ועד עמוד 77 שורה 5, וכן בסעיפים 2-6 לתשובת נאשמת 3 לתגובת המאשימה בדיון בעל-פה;

12. ביום 29.12.2020 נתן בית משפט נכבד זה החלטה משלימה בבקשה.

13. כעולה מסעיף 4 להחלטה, בית המשפט הנכבד עיין במסמכים גופם: "בטרם מתן החלטה משלימה, התבקשה המאשימה להגיש את חומרי החקירה הנוספים לעיון בית המשפט ואלה הוגשו, כשהם מסודרים לפי סעיפי כל אחד מבקשות הנאשמים, כאמור. בהודעה שצורפה, צוין כי חומרי החקירה הנוספים הועמדו לעיון בית המשפט בשלב המוקדם, בגדר הדיון בבקשה העיקרית ובעת, הוגשו שוב".

14. לופו של עניין, קבע בית המשפט הנכבד [חדגש הוסף על ידינו - הח"מ]:

5. נוכח הבקשה לעיון חוזר בחומרי החקירה, אנו חוזרים וקובעים, לאחר בחינה נוספת, כי לא שוכנענו בקיומה של עילה מספקת להורות על מסירתם, כולם או חלקם, לנאשמים, בשל היותם מסמכים פנימיים, חלקם סודיים, התכתבויות פנימיות, ולאור הצהרת המאשימה כי חומרי הגלם ותוצרי החקירה, הועברו להגנה. בכלל זה, חלקים רלוונטיים מהמסמכים (סעיף 8.8 ו-8.8 לבקשת נאשמים 3-2; סעיף 9.1 - 9.4 לבקשת נאשם 1), לרבות אלה הנוגעים לחקירתו של ארי הרו (כמפורט בסעיף 5 לבקשת נאשם 4; סעיף 9.6 לבקשת נאשם 1); או בשל כך שחלקם אינם רלוונטיים, ובכלל זה, מסמכים הקשורים בעד המדינה, ניר חפץ (סעיף 1.8 לבקשת נאשמים 3-2; חלקים מסעיף 9.3 לבקשת נאשם 1) וכן רשימת המוזמנים למעון הרשמי (סעיף 8.8 לבקשת נאשמים 3-2); או כי חלקם אינם בידי המאשימה, ובכלל זה חומרי החפיפה של פילבר ומחברת שנתפסה ברשותו, וכן טיוטת הסכם העסקה של ניר חפץ (סעיף 8.8 לבקשת נאשמים 3-2 - התכתבויות וואטצאפ עם השופטת פוזנסקי, וחלקים מסעיף 9 לבקשת נאשם 1); ולאור טענותיה, המקובלות עליו, של המאשימה, בתגובתה לבקשה העיקרית, באשר לכל אלה, לרבות בעניין "מיצוי חומר חקירה", "חומרים ממדיה דיגיטלית", ו"התמלילים המתוקנים" (סעיף 8.8 ו-8.8 לבקשת נאשמים 3-2).

15. הנאשמים עררו לבית המשפט העליון על ההחלטה שלא למסור את המסמכים לעיונם.

16. עיקר טענות החגנה התמקדו בטענות שלחלן:

א. מזכרים ומסמכים הנוגעים לקביעת מעמדו של עד התביעה המרכזי אילן ישועה

61. העוררים ביקשו לקבל שלוש מסמכים מחומר החקירה המתעדים את חליך קבלת והחלטותיה של המשיבה בשאלת מעמדו של העד ישועה ולא הועברו להגנה בטענה שהם מסמכים פנימיים נראו סעיף 8 לבקשה (משלימה):

- א. זיכרון דברים של היועצת המשפטית של מחלקת החקירות ברשות ני"ע מיום 4.1.2013 יחקירת אילן ישועה סטטוס - זכ"ד אחריו החקירה הראשונה של ישועה (ברקוד 4195).
- ב. זיכרון דברים של היועצת המשפטית של מחלקת החקירות ברשות ני"ע מיום 6.2.2018 יסטטוס אילן ישועה - זכ"ד אחריו החקירה השנייה של ישועה (ברקוד 4191).
- ג. זיכרון דברים של היועצת המשפטית של מחלקת החקירות ברשות ני"ע מיום 8.2.2018 ייתיעד ישיבה פימית מונע לאילן ישועה - זכ"ד מיום הקירור השמיות של ישועה.
- רשימת המזכרים בעניין מעמדו של עד התביעה אילן ישועה מצורפת כנספח יד.
62. כאמור, ישועה הוא עד תביעה מרכזי. ישועה לא נחקר תחת אזהרה והמשיבה הצהירה שהוא לא טיבל דבר תמורת עדותו.
63. עמדת העוררים היא כי ישועה לא עבר עמירה, וכדומה לו - גם העוררים, אלא, והאילן ישועה הוא ידול ציר, כאמור, בכל טענה למעשה עבירה המיוחס לעוררים, עולה תגובה כיצד הוחלט וכבר לאחר הקירור הראשונה שהיא בשונה מהעוררים, לא ייחקר אפילו באזהרה.
64. עמדת המשיבה היא כי מעמדו של ישועה, בטובן וד שלא נחקר תחת אזהרה, כליו ויודע לעוררים וחס יכולים לחקור ולטעון כל טענה חמורה מבין. אלא שעמדת המשיבה אינה מהווה מענה לבקשת העוררים.
65. הקושי בעמדת המשיבה נובע מכך שמצד אחד היא טוענת שישועה הוא חלק מביצוע המעשים שהיא הגדירה אותם כמעשים פליליים מן הצד השני, היא החליטה לנכות את גרסתו של ישועה לא כחשוד. לא ניתן לחלק על כך שמדובר במצב אנומלי. ודוק, החשוב בהקשר זה אינו הסבר בדיעבד המיוע היום אלא כיצד התרחשו הדברים בזמן אמת.
66. תיאור האופן בו נוצר טבע אנומלי זה, מצוי על פני הדברים, כאמור חקירה שלא נמסר להגנה. כפי שעולה מסתרות המזכרים בעניין מעמדו של ישועה ותאריכי עריכתם, המשיבה דנה בעניין ותיעדה את שיקוליה בזמן אמת, והנה, למרות קיומו של תיעוד, החליטה המשיבה לסווג כמסמכים פינניים, ולעמוד על כך שלא יימסר להגנה.
67. גם בעניין זה, יוצא שההגנה תלייה בהסברים בדיעבד שמסורת המשיבה, כאשר אין חשבו מדוע לא יימסרו לה המסמכים מוכן אמת המשקפים את מצב הדברים לאחור.

17. במסגרת המענה שניתן על ידי המאשימה לער, נטען:

27. העוררים מבקשים את מזכרי הסטטוס של עד התביעה אילן ישועה. מסמכים אלה עוסקים בישיבות פימיות הנוגעות לשאלה, האם לחקור את אילן ישועה כעד או כחשוד, וזאת לאחר שמסר גרסה וחומרי חקירה. העובדה כי לאחר ישיבה זו המשיך העד אילן ישועה להיחקר כעד, שלא באזהרה, ידועה וגלויה. קיומה של ישיבה בעניין - אף הוא ידוע, חן מכותרתו של המסמך והן ממידע שמסרה המשיבה במסגרת נענה לטענות המקדמיות בפני בית המשפט המתוזז. המשיבה הבהירה, כי נערכה ישיבה כאמור, וכי הוחלט במסגרתה להמשיך ולחקור את ישועה כעד. דיון דומה שכזה נערך שוב בהמשך; והתחלטה נותרה זהה. המשיבה הוסיפה וציינה במסגרת המענה לטענות המקדמיות גם את הנימוק שבבסיס ההחלטה, כך שחמידע הדרוש להגנה לצורך טענותיה מצוי כולו בידי העוררים. בנסיבות אלה, בודאי שאין למסור לידי העוררים מסמך שאינו אלא "תשרומת פימית". המשיבה תדגיש, כי מסמכים אלה הועמדו לעיון של בית משפט קמא, לאחר ששמע וקרא בהרחבה את טיעוני הצדדים, ובית המשפט לא מצא טעם למוסרם.

18. המאשימה הוסיפה בסוף המענה מטעמה:

ט. זכ"דים הנוגעים לסטטוס חקירתו של אילן ישועה – מדובר ב"תרשומות פנימיות".
סטטוס החקירה בעצמו והנימוקים לו ידועים להגנה.

19. בית המשפט העליון הנכבד דחה את ערר המבקשים בעניין זה, כשהוא קובע:

"עיינתי במסמכים האמורים, ואיני סבור כי יש בהם כדי לסייע לעוררים בהגנתם. מנגד, חשיפת המסמכים עלולה לפגוע בתפקודן התקין של רשויות החקירה, תוך הגבלת יכולתן להביע את עמדתן באשר למעמד הנחקרים בפרשה וכיווני חקירה הנבחנים באותה עת. מדובר אמא ב"תרשומות פנימיות" אשר אין להעבירן לעיון העוררים".

העילה והצורך בעיון חוזר בהחלטה

20. נוכח מה שתברר במשפט, נדרשת עריכת מחודשת של האיזונים הנדרשים בין האינטרסים הרלבנטיים השונים. לטענת המבקשים, תוצאות הבחינה המחודשת צריכה להביא למסקנה שיש לגלות להגנה את החומר המבוקש.
21. במועד בחינת המסמכים הנ"ל לא הייתה בפני בית המשפט הנכבד תמונה ברורה של הפרשה הסבוכה חקשורה בסיקור באתר וואלה, של התפקיד האמיתי והמרכזי שמילא אילן ישועה בסיפור המעשה, של דרך פעולתו מול המבקשים ומול עורכים וכתבים, ושל מניעיו הכלכליים והאינטרסנטיים.
22. בעניינים אלה, אין לתפריז בחשיבות עדותו בהבחנת התמונה האמיתית. בעיקר השוואת עדותו הראשית לעדותו בחקירה הנגדית ולאחר שהתגלה במקרה חומר רב היקף שלא גולה להגנה.
23. הפרשה, לרבות מעמדו ותפקידו האמיתי של ישועה באתר ובסיקור, האינטרסים שלו ודרך התנהלותו – הוסיפו להתבהר בעדותם של עורכים וכתבים של האתר. כך גם בעדותם של עדים נוספים רלבנטיים כדוגמת חשר ארדן והעדה דנה נויפלד, בפרשיה חשובה ומייצגת – פרשת יד 2. בפרשה זו, בה ישועה היה הרוח החיה, הוא הציע סיקור מיטיב לשר ולרח"מ על מנת לזרז את חתימתם; קשר בין הסיקור המיטיב לציפייתו "יחסר לגדול שלא יספק את הסחורה אחרי מה שעשינו בשבילנו" ואשר עם קבלת האישורים המיוחלים זכה לסכום נאה של 15 מיליון ₪ לכיסו הפרטי.
24. חוקריו של ישועה ומי שהיו אחראים על ניהולה של החקירה נחקרו אף הם בנושא זה.
25. הראשונה, העדה פולינה גובזמן קריב, מי שזייתה אמונה על חקירתו, העידה בבית המשפט כי היא החזיקה בעמדה לפיה: **"שוב, זו דעתי האישית שאני לא חושבת כמה היא קשורה אני לא רואה פה חשד לביצוע עבירה, ושוב, זה דעתי האישית שהיא לא... היא דעתי האישית"** (פרוט' בעמוד 22351). פולינה העידה שקבלת ההחלטה בעניין מעמדו של ישועה הייתה בידי הממונים עליה (פרוט' בעמוד 22352).
26. ראש הצח"מ, מר אלי אסייג העיד בהקשר זה (פרוטוקול חזיון מיום 16.1.2024, עמוד 34656 שורות 19-21): **"ת: אני אומר שאת העדויות הראשונות ואת ההחלטה לחקור את אילן ישועה בעדות פתוחה, זה התקבל לא במשמרת שלי. זה התקבל בתקופה שהתיק הזה היה עוד בגיירות ערך. ובנראה זה סביר מאוד שהיו חקירות השלמה בהמשך. גם הם נחקרו בעדות פתוחה"**.

27. עד החגנה חן נהורן, שהיה אמון על ניהול החקירה ברשות לניי"ע ועמד בראש צוות חוקרי ראשות ניי"ע בצח"מ חמשותף, העיד כי הוא אינו מכיר את השיקולים שהביאו לקבלת החחלטה. נהורן אמנם נכח בישיבות שהתנהלו בנושא זה, ואף התלבט בסוגיה אם ראוי היה לחתשד את ישועה אם לא, אולם על פי עדותו, הוא קיבל את החחלטה "שהונחתה" עליו מלמעלה.
- הוא העיד כי אינו זוכר ואינו יודע מה היו הסיבות שניתנו לו, אם ניתנו לו, לקבלת החחלטה זו. נהורן העריך שהסיבה שבגינה לא תוחשד העד ישועה, הייתה שכבר בשלבי החקירה הראשוניים התקבלה החחלטה שישועה לא יועמד לדין ולכן אין טעם באזהרתו (בהעדר פרוטוקול הדיון מיום 5.5.2025 המדובר בתמצית עדותו של נהורן שנרשמה על ידי הח"מ במהלך הדיון).
28. הנה, פולינה גובזמן קריב חפנתה את השאלה לממונים עליה. ראש הצח"מ, ניצב אלי אסייג, הפנה לצוות הרשות לניי"ע. חן נהורן, מנהל החקירה מטעם הרשות לניי"ע, טען שהחחלטה הונחתה עליו על ידי הפרקליטות ונימוקה לא פורטו בפניו או שאינו זוכר אותם.
29. עיון במסמכים אלה, יאפשר לעמוד על גרסתם של החוקרים, לרבות בשאלה של השתתפותם בדיונים בסוגיה, בגיבוש העמדות חשונות ומה היו השיקולים שעמדו לדיון.
30. בשים לב לעמדת המאשימה שהיה זה חיועץ המשפטי לממשלה שקיבל את החחלטה - חשוב גם לעמוד על לוחות הזמנים והעמדות חשונות תוך השוואתן למועדי חקירותיו של ישועה ברשות ניי"ע ובמשטרה.
31. עיון ברשימת המסמכים מלמד על שלושה מועדים בהם התקיים דיון בסוגיית מעמדו של ישועה עוד **טרם** לדיון שהתקיים אצל חיועץ המשפטי לממשלה. הדיון הראשון התקיים ביום 4.1.2018 כשבוע לאחר חקירתו הראשונה (מ/51) ושלושה ימים לפני חקירתו השנייה של ישועה (מ/52); הדיון השני התקיים ביום 6.2.2018 לאחר עוד 4 חקירות של ישועה ויממה בלבד לפני מועד חקירתו השביעית (מ/57); הדיון השלישי התקיים גם ביום 8.2.2018 יום לאחר חקירתו השביעית האמורה. מכאן יוצא, שלפחות שש או שבע חקירות הונחלו כשהוא לא מוזהר בהתאם להחלטות שהתקבלו בישיבות אלה ולפני הישיבה אצל חיועץ המשפטי לממשלה (שמועדה מעולם לא נמסר על ידי המאשימה).
32. במסגרת הדיון האחרון ביקשה ב"כ המאשימה להפנות את בית המשפט הנכבד לתגובת המאשימה לטענות חמקדמיות שהועלו על ידי המבקשים שם נטען:

104. שלישית, וחשוב עד מאד – ישועה שיתף פעולה באופן מלא עם החקירה. כפי שכבר מסרה המאשימה בדיון שהתקיים לפני המותב הנכבד, ישועה זומן לחקירתו הראשונה כעד, משום שהראיות שהיו בידי הרשות החוקרת באותה עת לא הצביעו על חשד למעורבותו בעבירות, וממילא באותה עת טרם נחקרו החשדות לעבירות השוחד שעמדו בבסיס חקירת פרשת 4000. עם הגעתו לחקירה, בשלבים מוקדמים ביותר של יום החקירה, ובשלבים הראשוניים של החקירה עצמה, מסר ישועה מרצונו, ובלא כל התחייבות מצד רשויות החקירה, מידע מלא על מעורבותו בחנינות לדרישות נאשם 1 לשינוי חסיקור באתר וואלה, ואף המציא לגורמי החקירה ראיות תפציות, שלא חיו בידי גורמי החקירה ושאישישן את גרסתו. הראיות שמסר ישועה לימדו גם, שעוד בטרם נקרא לחקירה, הוא נמנע מלפעול בהתאם להוראת נאשמים 2-3 לשבש את החקירה, כפי שעשו הם באמצעות העלמת הטלפונים שלהם.

105. בנסיבות אלה, ולאחר עיון בחומרים שהמציא ישועה כעד, קיבלו הגורמים המוסמכים החלטת שלא לחקור אותו כחשוד גם בהמשך חקירותיו. ההכרעה הייתה שהאינטרס הציבורי מצדיק ויתור על העמדתו לדיון, וכפועל יוצא מכך – על החשדות. כך, בשל שיתוף הפעולה המלא מצדו – לרבות חומרים שמסר מרצונו החופשי, בלא שניתנה לו תמורה כלשהי; ובשל המידע שהיה בדיון עוד לתת. במיוחד כך, נוכח מעמדו הפחות במעגל הביצוע של העבירות ביחס לנאשמים. גם לאחר שהתברר, כי לישועה היה אינטרס כלכלי נכבד בעסקת יד 2, הוחלט שלא לשנות את מעמדו כעד, נוכח העובדה שישועה מסר מידע וראיות תפציות בעלי פוטנציאל הפללה עצמית בהיותו עד ולא חשוד. שיקולים אלה מעמידים את ישועה במעמד שונה מזה של נאשמים 1 ו-3, וממילא משמיימים את הקרקע תחת טענותיהם בדבר אכיפה בדרנית פסולה ביחס לישועה.

33. לא ניתן להסתפק בתשובות בדיעבד שנתנה המאשימה לשאלות חקשורות בחחלטתה שלא להעמיד את ישועה לדיון במובחן משאלת חקירתו כחשוד באזהרה (למשל, באמירה בסעיף 105 הנ"ל: "האינטרס הציבורי מצדיק ויתור על העמדתו לדיון"). מה גם כפי שהראינו לעיל, ועל פי עמדת המאשימה, החחלטתה של היועץ המשפטי לממשלה שאין טעם בחקירת ישועה כחשוד משום שאין כוונה גם להעמידו לדיון, באה בחכרה לאחר מספר חקירות שבהן נחקר כעד ולא כחשוד.

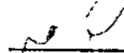
34. מכיוון שמדובר בשאלות חשובות לבירור מחטעמים עליהם עמדנו לעיל, ישנה חשיבות לברור על יסוד חומר מזמן אמת, כזה המבוקש כאן. שאחרת, בכל שאלה שהיא חשובה לבירור במשפט, ניתן היה להסתפק בהצהרה של המאשימה בדבר מצב הדברים בבחינת כזה ראה וקדש ומבלי לתת לחגנה חזקתיות להתמודד עם טענותיה. מדובר בעמדה שאין לקבלה והיא חותרת תחת עקרונות היסוד של חשיטה.

35. מעבר לצורך כאן, נציין כי חובתה של המאשימה לחקור אדם כחשוד ולהעמידו על זכויותיו בחקירה באזהרה אינה ניתנת למניפולציה ולשיקולים זרים. ככל שמתקיימים נתונים המצביעים על כך שאדם מעורב לכאורה בביצוע עבירות, יש לחקור אותו כחשוד ולהעמידו על זכויותיו. כך מורה סעיף 28 לחוק המעצרים; כך ההגיונות והשכל הישר מכתיבים, וכך מורה גם פסיקת בית המשפט העליון (ראו, רק למשל, בג"ץ 3412/91 עבדאללה סופיאן נ' מפקד כוחות צה"ל באזור חבל עזה). מטבע הדברים, כך גם העידו ראשי הצח"מ (ראו טא אסינג בפרוט' בעמוד 34657; תלם, פרוט' מיום 23.1.23 בעמוד 77; נתנן במסגרת חקירתו האחרונה מיום 5.5.2025).

36. נוכח האמור, ההחלטה אם להחשיד את העד אילן ישועה ובאיזה סטטוס לחקור אותו אינה יכולה ואסור שתהיה קשורה כלל ועיקר בהחלטת האם להעמידו לדין, ודאי לא בהחלטה מוקדמת כל כך.
37. באותו אופן, חשודים ונאשמים אינם יכולים לשאת על גבם את פירות הבאושים של החלטה לא חוקית כזו. הנימוק בדבר ההגינות כלפי ישועה שמסר גרסה וחומר חקירה כשחזא לא מוזהר – לא זו בלבד שאינו ברור ואינו שייך לעניין, אלא שהוא מופרך גם מהטעם שעל בסיס מחזל זה של החוקרים ושל המאשימה עצמה, היא מבקשת לחוסף ולהצדיק שלא כדין פגיעה ממשית בזכויות חשודים ונאשמים – הפקה ושימוש שלא כדין בראיות נגדם, אכיפה בררנית, ותחושה קשה של חוסר צדק והגינות כלפיהם ועוד.
38. בחקשר זה נפנה את תשומת הלב לכך שגם עדי המדינה בתיק, נחקר תחת אזהרה בכל חקירותיהם הן לפני חתימתם על הסכם עד מדינה והן לאחריו.
39. ככל שרשויות האכיפה סבורות כי הן רוצות לחשיג את שיתוף הפעולה של העד – הדרך החוקית והיחידה לכך היא עריכת הסכם עד מדינה. אכן, במסגרת הסכם כזה ניתן להגיע להסכמה ולפיה העד לא יועמד לדין. אולם, לא ניתן להגיע להסכמה לפיה העד לא יוחשד מקום שבו על פי הראיות חמצויות בידה ולשיטתה – הוא ביצע עבירה. כפי שהובחר כבר, המזכר בזכותו הבסיסית ביותר של נחקר ובחובתה של היחידה החוקרת ושל המאשימה שליוותה את החקירה על כל צעד ושעל שלח ושהיא זו שקבלה והכתיבה את ההחלטה שלא לחקור את ישועה כחשוד ותחת אזהרה.
40. נוכח כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה.

שניר כלימיר, עו"ד

נעה פינר, עו"ד
ב"כ המבקשים

זיק רון, עו"ד

7.5.2025